

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Прев 268/07
29.11.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Михаила Рулића, Звездане Лутовац, Николе Станојевића и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужиоца Грађевинска дирекција Србије ДОО из Београда, против туженог "ББ", чији је пуномоћник БА, адвокат, ради дуга, вредност спора 5.534.145,00 динара, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Вишег трговинског суда Пж.бр. 6967/06 од 15.03.2007. године, у седници већа одржаној дана 29.11.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Вишег трговинског суда Пж.бр. 6967/06 од 15.03.2007. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Трговинског суда у Београду, П.број 1828/05 од 14.06.2006. године у ставу један изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу исплати 5.534.145,00 динара са каматом по закону о висини стопе затезне камате почев од 09.03.2002. године па до исплате. Ставом два изреке одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тужилац тражио обавезивање туженог на исплату камате по Закону о висини стопе затезне камате и то на износ од 3.571.600,00 динара почев од 31.07.2000. године па до 08.03.2002. године као и на износ од 1.962.545,00 динара од 18.07.2001.године до 08.03.2002. године. Ставом три изреке одбијен је компензациони приговор за износ од 519.550,00 динара са обрачунатом законском затезном каматом и то на износ од 2.482.100,00 динара почев од 08.10.2000. године па до 18.07.2001. године, и на износ од 519.550,00 динара почев од 18.07.2000. године па до исплате. Ставом четири изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 175.482,90 динара.

Пресудом Вишег трговинског суда Пж.бр.6967/06 од 15.03.2007. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда Трговинског суда у Београду у ставовима један, три и четири изреке.

Против правоснажне другостепене пресуде, благовремену и дозвољену ревизију, преко пуномоћника из реда адвоката, изјавио је тужени због битних повреда одредаба парничног поступка, из члана 361.став 2. тачка 1. 3. и 12. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку, ("Службени гласник Републике Србије" број 125/04 од 22.11.2004. године, ступио на снагу 23.02.2005. године), Врховни суд Србије је нашао да ревизија туженог није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361.став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Погрешно је становиште ревидента да је првостепени суд не судећи у већу учинио битну повреду из члана 361.став 2. тачка 1. ЗПП, обзиром да је одредбом члана 481. став 1. Закона о парничном поступку прописано да у привредним споровима у првом степену суди судија појединац. Неоснован је и навод ревизије о учињеној битној повреди из члана 361.став 2. тачка 3. ЗПП, јер се не ради о тужби за коју је законом прописан преклузивни рок за подношење. Приговор застерелости на који се позива ревидент је материјално-правни приговор који може бити од утицаја на основаност тужбеног захтева, али не и на преклузију у погледу права на подношење тужбе. О застарелости потраживања суд не води рачуна по службеној дужности, већ по истакнутом приговору, који мора бити истакнут до закључења главне расправе.

Неоснован је и навод ревизије о погрешној примени материјалног права.

У току првостепеног поступка је утврђено да су парничне странке биле у пословном односу по основу уговора о изградњи стамбеног објекта у Пожаревцу од 12.07.2000. године, по коме је тужени као извођач, за потребе тужиоца као наручиоца требало да изврши радове на изградњи стамбеног објекта на локацији "____" у _____. Уговорна обавеза тужиоца је била да туженом уплати бескаматни аванс од 20% од уговорене вредности радова, односно износ од 8.071.600,00 динара, за набавку грађевинског материјала по уговореној динамици. До коначног раскида уговора 08.03.2002. године тужилац је дана 31.07.2000.године уплатио туженом на име аванса износ од 3.577.600,00 динара, и део дуга по првој привременој ситуацији дана 18.07.2001. године у износу од 1.932.245,00 динара.

Код овако утврђених чињеница, те како је уговор између парничних страна раскинут, правилно су нижестепени судови применом члана 132. Закона о облигационим односима обавезали туженог да тужиоцу уплаћени новчани износ врати, јер је реституција законом предвиђено прво оне стране која је до раскида уговор извршила делимично или потпуно, без обзира на кривицу за раскид уговора. У ситуацији када је уговор међу странкама раскинут, настаје ситуација у којој је правни основ, који је међу странкама постојао, отпао што значи да тужени средства која је примио од тужиоца држи без основа, те се и застарелост тужичевог потраживања цени према одредби члана 371. Закона о облигационим односима, који прописује десетогодишњи рок застарелости.

Неоснован је и навод ревизије да су образложења нижестепених одлука у погледу одлучивања о компензационом приговору неразумљива и садрже недостатке који их чине мањкавим, чиме је учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП. Компензациони приговор обухвата потраживање туженог према тужиоцу по основу накнаде штете у виду камате на средства која је услед доцње тужиоца у плаћању, тужени уложио у изградњу објекта. Према одредби члана 132. став 1. Закона о облигационим односима раскидом уговора обе стране су ослобођене својих обавеза, изузев обавезе на накнаду евентуалне штете. То значи да раскид уговора не подразумева аутоматски обавезу накнаде штете, већ страна која је поставила такав захтев мора доказати да је штету претрпела и да је иста настала кривицом супротне стране. Правилно другостепени суд закључује да тужени није доказао основаност свог потраживања истакнутог као компензациони приговор, а сходно члану 219. и 221а. Закона о парничном поступку. Према утврђеном чињеничном стању тужени није предао тужиоцу стамбени објекат који је био предмет уговарања, већ тужени има право располагања истим, те је, обзиром на раскид уговора и ослобођање обавезе да тужиоцу стамбени објекат преда, сопствена средства уложио у свој објекат те и накнаду уложених средстава може остварити у поступку продаје истог.

Са свега изложеног, те како не стоје разлози истакнути у ревизији као ни разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, на основу члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дљ.